
Sprawozdanie z czynności naukowych

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 28, 13-36

1935

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

II.

Sprawozdanie z czynności naukowych.

A. Działalność Wydziałów.

1. Wydział I.

Przewodniczącym Wydziału był p. Józef Ujejski, Zastępcą Przewodniczącego — p. Stanisław Szober, Sekretarzem — p. Stanisław Słoński, Zastępcą Sekretarza — p. Adam Krokiewicz.

W okresie sprawozdawczym Wydział odbył 5 zebrań naukowych, na których przedstawiono 5 referatów, a mianowicie:

1. 21.XI.1934 r. Doroszewski Witold — Z zagadnień fonetyki ogólnej.
2. 30.I.1935 r. Klemensiewicz Zenon — Próba klasyfikacji związków pobocznych wypowiedzenia.
3. 20.II.1935 r. Skolimowska Marja — Daniel Naborowski. Szkic biograficzny poety dworzanina.
4. 13.III.1935 r. Krzyżanowski Julian — Próba systematyki polskich bajek ludowych.
5. 14.IV.1935 r. Krokiewicz Adam — Przyczynki Epikurejskie.

2. Wydział II.

Przewodniczącym Wydziału był p. Marceli Handelsman, Zastępcą Przewodniczącego — p. Tadeusz Brzeski, Sekretarzem — p. Władysław Tatarkiewicz, Zastępcą Sekretarza — p. Zygmunt Batowski.

W okresie sprawozdawczym Wydział odbył 9 zebrań naukowych, na których przedstawiono 10 referatów, a mianowicie:

1. 22.X.1934 r. Łodyński Marjan — U kolebki polskiej polityki bibliotecznej 1774—1794.
2. 19.XI.1934 r. Dembińska Anna — Polityczna walka o egzekucję królewsczyzn w latach 1558/64.
3. 14.I.1935 r. Kieszkowski Witold — Dzieje budowy zamku w Niepołomicach za panowania Zygmunta Augusta (1550—1571).
4. 21.I.1935 r. Jabłoński Henryk — Sąd kryminalny wojskowy w r. 1794.

5. 21.I.1935 r. Jasnowski Józef — Piotr z Goniądza (życie, działalność i pisma).

6. 27.II.1935 r. Chyczewski Jerzy — Kolegjata w Pułtusk.

7. 2.IV.1935 r. Lencewicz Stanisław — Rubież antropogeograficzna w Polsce.

8. 8.IV.1935 r. Łodyński Marjan — Ks. Onufry Kopczyński — bibliotekarz.

9. 6.V.1935 r. Sosnowski Oskar — O planach osiedli sprężonych w Polsce.

10. 28.V.1935 r. Władysław Tatarkiewicz — Historia i klasyfikacja.

2-a. Sekcja nauk prawniczych i ekonomicznych.

W okresie sprawozdawczym Sekcja odbywała zebrania wspólnie z Wydziałem II-gim T. N. W.

3. Wydział III.

Przewodniczącym Wydziału był p. Stanisław Józef Thuggutt, Zastępcą Przewodniczącego — p. Stefan Mazurkiewicz, Sekretarzem — p. Wiktor Lampe, Zastępcą Sekretarza — p. Czesław Białobrzeski.

W okresie sprawozdawczym Wydział odbył 8 zebrań naukowych, na których przedstawiono 32 referaty, a mianowicie:

1. 13.X.1934 r. Ruziewicz Stanisław — O pewnym twierdzeniu równoważnym hipotezie continuum.

2. 13.X.1934 r. Gadomski Jan — U Sagittae.

3. 1.XII.1934 r. Kamiński Michał — Ukazanie się Komety Wolfa I w r. 1934.

4. 1.XII.1934 r. Koliłowska Halina — O produktach hydrolizy P_2J_4 i otrzymaniu z niego kwasu podfosforowego.

5. 1.XII.1934 r. Garcia Godofredo — Powierzchnia równopotencjalna złożona, otaczająca ciało utworzone przez masy płynne.

6. 1.XII.1934 r. Sierpiński Wacław — Pewna własność liczby \aleph_2 a hipoteza continuum.

7. 1.XII.1934 r. Aitchison Beatrice — O przekształcaniu continuów lokalnie spójnych na łuki proste.

8. 12.XII.1934 r. Żyw Michał — Promieniotwórczość wzbudzona potasu.

9. 12.XII.1934 r. Herszfinkiel Henryk i Herszaft Józef — O możliwości positronowej przemiany Ra C.

10. 12.XII.1934 r. Wertenstein Ludwik — O adsorpcji radonu w niskich temperaturach.

11. 12.XII.1934 r. Danysz Marjan, Rotblat Józef, Wertenstein Ludwik i Żyw Michał — Przyczynek do znajomości efektu Fermi'ego.

12. 12.XII.1934 r. Łaszkiewicz Antoni — Glazeryt i syngenit ze Stebnika.

13. 16.II.1935 r. Sierpiński Wacław — O budowie funkcji różnowartościowych.

14. 16.II.1935 r. Ridder J. — O metodzie całkowania Denjoy-Perrona.

15. 18.III.1935 r. Łaszkiewicz Antoni — Krystalografia i struktura saliforminy.

16. 18.III.1935 r. Kołaczkowska Marja — Struktura sodalitów sztucznych i naturalnych różnego pochodzenia.

17. 18.III.1935 r. Sierpiński Wacław — O pojęciu jednorodności przestrzeni metrycznych.

18. 9.V.1935 r. Sierpiński Wacław — O równoważności kilku własności zbiorów linjowych.

19. 9.V.1935 r. Stamm Edward — Tomasza Bradwardiny „Tractatus de Continuo”, niewydany rękopis XIV w.

20. 9.V.1935 r. Łaszkiewicz Antoni — Cylindryczne zdjęcia Lauego.

21. 9.V.1935 r. Kołaczkowska Marja i Urbański Tadeusz — Badania rentgenograficzne skrobi nitrowanej.

22. 9.V.1935 r. Przyłęcki Stanisław Rafałowska Halina — Badania nad wiązaniem białek z wielocukrami (część V).

23. 29.V.1935 r. Gillis J. — O mierzalnych linjowo płaskich zbiorach punktów.

24. 29.V.1935 r. Thugutt Stanisław Józef — O pewnych reakcjach kaolinu i haloizytu.

25. 29.V.1935 r. Thugutt Stanisław Józef — O produktach hydrolizy natrolitu.

26. 29.V.1935 r. Niklewski Janusz — Badania nad agregacją żelatyny.
27. 29.V.1935 r. Hoferówna Estera — Badania nad własnościami białek.
28. 19.VI.1935 r. Mazurkiewicz Stefan — O twierdzeniu Rouché.
29. 19.VI.1935 r. Milicer-Grużewska Halina — O pewnej funkcji empirycznej i jej uogólnieniu.
30. 19.VI.1935 r. Kołaczkowska Marja — Struktura sodalitu.
31. 19.VI.1935 r. Thugutt Stanisław Józef — O rozpuszczalności leucytu w wodzie przekroplonej.
32. 19.VI.1935 r. Gorczyński Władysław — O wartościach średnich zachmurzenia nieba na wybrzeżach śródziemnomorskich.

4. Wydział IV.

Przewodniczącym Wydziału był p. Jan Sosnowski, Zastępcą Przewodniczącego — p. Bolesław Hryniewiecki, Sekretarzem — p. Waclaw Roszkowski, Zastępcą Sekretarza — p. Kazimierz Bassalik.

W okresie sprawozdawczym Wydział odbył 6 zebrań naukowych, na których przedstawiono 25 referatów, a mianowicie:

1. 18.X.1934 r. Przyłęcki Stanisław — O połączeniu miozyny z wielocukrami.
2. 18.X.1934 r. Przyłęcki Stanisław i Filipowicz Bronisław — O glikogenolizie w mięśniu.
3. 18.X.1934 r. Laskowski Michał — Badania nad rozmieszczeniem wapnia i fosforu we krwi. IV. O związkach fosforowych w osoczu kury nioski
4. 18.X.1934 r. Saładycka Zofja — Badania nad składem mineralnym osocza krwi kurzej. Część II. O wpływie follikuliny na niektóre składniki mineralne osocza krwi kurzej.
5. 22.XI.1934 r. Rząśnicki Adolf — Próba wyodrębnienia typów rasowych w rodzaju *Gorilla*.
6. 22.XI.1934 r. Truszkowski Ryszard — Budowa urikazy.

7. 22.XI.1934 r. Przyłęcki Stanisław, Mystkowski Edmund i Filipowicz Bronisław — Badania nad glikogenolizą w mięśniach.

8. 22.XI.1934 r. Bilewicz Stanisław — O wpływie głodzenia na wzrost płazów.

9. 28.II.1935 r. Filipowicz Bronisław — O t. zw. desmo — i lyo-amylazach.

10. 28.II.1935 r. Przyłęcki Stanisław i Majminówna Regina — Biologiczne warunki wytrącania skrobi.

11. 28.II.1935 r. Przyłęcki Stanisław i Rafałowska Halina — Analiza grup chemicznych białka, wchodzących w połączenia z wielocukrami.

12. 28.II.1935 r. Przyłęcki Stanisław i Majminówna Regina — O polisaccharoklupeinach.

13. 4.IV.1935 r. Przyłęcki Stanisław, Giedroyć Wacław i Rafałowska Halina — Chemiczne podstawy powstawania osadów i struktur w komórkach.

14. 4.IV.1935 r. Bilewicz Stanisław — Z doświadczeń nad wpływem jakości pokarmu na rozwój kijanek.

15. 4.IV.1935 r. Laskowski Michał — Metoda otrzymywania serumwitelliny.

16. 28.V.1935 r. Stefański Witold i Obitz Kurt — O rozmieszczeniu w Polsce gzów bydłych.

17. 28.V.1935 r. Werner Witold — Natężenie zjawisk oddechowych podczas zatrzymania wzrostu.

18. 28.V.1935 r. Bobrówna Wanda — Obserwacje nad zawartością kwasu mlekowego we krwi gołębi przed i po locie.

19. 13.VI.1935 r. Mydlarski Jan — Różnice płciowe w rozwoju sprawności fizycznej.

20. 13.VI.1935 r. Michalski Ireneusz — Przyczynek do antropologii południowo-wschodniej Małopolski.

21. 13.VI.1935 r. Michalski Ireneusz — Jugosłowiańskie wybrzeża pod względem antropologicznym.

22. 13.VI.1935 r. Sztabholc Ludwik Marcelli — Forma przekroju żeber ssaków i jej znaczenie morfologiczne.

23. 13.VI.1935 r. Cederbaum Awigdor — Krzywizna łuku żeberowego zwierząt ssących.

24. 13.VI.1935 r. Krasnodębski Faustyn — Obserwacje nad życiem *Chaetogaster limnaei* K. E. v. Baer.

25. 13.VI.1935 r. Roszkowski Wacław — Kilka obserwacji nad wpływem niskiej temperatury na rozwój błotniarek.

5. Wydział V.

Przewodniczącym Wydziału był p. Aleksander Wasiutyński, Zastępcą Przewodniczącego — p. Józef Mikułowski-Pomorski, Sekretarzem — p. Witold Broniewski, Zastępcą Sekretarza — p. Kazimierz Bassalik.

W okresie sprawozdawczym Wydział odbył wspólnie z Wydziałami Akademii Nauk Technicznych 10 zebrań naukowych, na których przedstawiono 20 referatów, a mianowicie:

1. 12.X.1934 r. Wachowski Stanisław — Nowa metoda badania zwierciadeł wklęsłych.

2. 12.X.1934 r. Pogorzelski Witold — Zagadnienie na wartości brzegowe Poincaré'go.

3. 9.XI.1934 r. Krukowski Włodzimierz — O dokładnym pomiarze kompensacyjnym prądu stałego.

4. 9.XI.1934 r. Broniewski Witold — O stopach złota z miedzią.

5. 9.XI.1934 r. Broniewski Witold — O mechanicznych własnościach perlitu.

6. 15.XII.1934 r. Bonder Juljan — Odwzorowanie łuków dwóch kół na dwa koła.

7. 11.I.1935 r. Drath Adam — Węgiel brunatny kopalni Zygmunt w Porębie Mrzygłodzkiej.

8. 13.III.1935 r. Bratkowski Władysław — Naukowe podstawy nowej technologii lnu i konopi.

9. 18.III.1935 r. Pieńkowski Stefan — Rozpraszanie światła na ekranach fotometrycznych.

10. 5.IV.1935 r. Warchałowski Edward — Badania błędów systematycznych niwelacji precyzyjnej.

11. 5.VI.1935 r. Krupkowski Aleksander — O redukcji rudy cynkowej przez węgiel.

12. 5.VI.1935 r. Świętosławski Wojciech — O kalorymetrze przepływowym.

13. 5.VI.1935 r. Świętosławski Wojciech—O oczyszczaniu i oznaczaniu stopnia czystości toluenu.

14. 5.VI.1935 r. Broniewski Witold — O stopach miedzi z manganem.

15. 5.VI.1935 r. Broniewski Witold — O srebrze monetarnym.

16. 12.VI.1935 r. Wasilkowski Franciszek — Brama hangaru na sterowce.

17. 12.VI.1935 r. Weigel Kasper — Zastosowanie interferometru do wyznaczania krzywej geoidy.

18. 19.VI.1935 r. Szewalski Robert — Zjawisko tańczenia regulatora i jego znaczenie dla dynamicznej regulacji.

19. 19.VI.1935 r. Bonder Julian — Note sur un cas de mouvements plans à deux sillages.

20. 15.VI.1935 r. Awałow M. — Metoda odwzorowania w świetle doświadczenia.

B. Działalność Komisji.

1. Komisja do badań nad historją literatury i oświaty.

Przewodniczącym Komisji był p. Gabriel Korbut, Zastępcą Przewodniczącego — p. Waclaw Borowy, Sekretarzem — p. Leon Płoszewski.

W okresie sprawozdawczym Komisja posiedzeń nie odbywała.

2. Komisja Językowa.

Dnia 6 marca 1935 r. odbyło się I posiedzenie Komisji Językowej.

Na przewodniczącego wybrano p. Stanisława Szobera, na sekretarza — p. Halinę Koneczną.

P. S. Szober omówił w formie wzmianki znaczenie czasownika być w niektórych szczególniejszych wypadkach, następnie p. H. Friedrich wygłosił referat p. t.: „Zagadnienie mapowania faktów fonetycznych na terenie Mazowsza”.

Na drugim posiedzeniu, które się odbyło 20 marca 1935 r., p. W. Doroszewski podał w formie wzmianki etymologję ruskiego wyrazu „čipeno”; p. J. Tarnacki wygłosił referat p. t.: „Z ba-

dań ilościowych nad rozmieszczeniem geograficznym nazw mawozwieckich z zakresu kultury materialnej“.

Trzecie posiedzenie odbyło się 8 maja 1935 r. P. H. Friedrich poruszył sprawę animizacji, przejawiającej się w pewnych formach językowych, p. H. Koneczna wygłosiła referat p. t.: „O zasadzie kompensacji w artykulacji głosek polskich“.

Czwarte posiedzenie odbyło się 29 maja 1935 r. P. J. Tarnacki poruszył w formie wzmianki sprawę rozszczepienia artykulacji spółgłosek wargowych w dialektach, p. W. Doroszewski wygłosił referat p. t.: „Ze sporów o realność fonemu“.

3. Komisja Atlasu Historycznego Polski.

Przewodniczącym Komisji był p. Marcei Handelsman, Wiceprzewodniczącym — p. Oskar Halecki, Sekretarzem — p. Stanisław Arnold.

W okresie sprawozdawczym Komisja posiedzeń nie odbywała.

Pod kierunkiem p. Stanisława Arnolda prowadzone były nadal prace w Seminarjum Historji Gosp. Społecznej i Geografji Historycznej U. W.

4. Komisja Bibliograficzna.

Przewodniczącym Komisji był p. Stefan Demby, Wiceprzewodniczącym — p. Gabrjel Korbut, Sekretarzem, a zarazem redaktorem Wydawnictwa Bibliografja Polska 1901 — 1925, był p. Jan Muszkowski, współpracowniczką — p. Aleksandra Stokowska.

W okresie sprawozdawczym przygotowano ostatecznie do druku 5.224 kartki i 109 odsyłaczy, a nadto wykonano różne roboty pomocnicze w przygotowywaniu do druku Bibliografji Polskiej 1921 — 1925, której kartoteka obejmuje przeszło 100.000 tytułów.

Redaktor był delegatem Rządu Polskiego oraz Związku Bibliotekarzy Polskich na II Międzynarodowym Kongresie Bibliotekarzy w Hiszpanji, przewodniczył tam sekcji Kongresu p. n.: Échanges Internationaux i wygłosił referat p. t.: „La Biblio-

graphie polonaise du XX siècle", w którym scharakteryzował przedsięwzięcie Komisji Biblijograficznej T. N. W.

Najpilniejszą obecnie potrzebą Biblijografji jest uzyskanie środków na jej druk.

5. Komisja Historji Nauk i Filozofji.

Przewodniczącym Komisji był p. Samuel Dickstein, Sekretarzem — p. Ignacy Myślicki.

W okresie sprawozdawczym Komisja posiedzeń nie odbywała.

6. Komisja Historyczna.

Przewodniczącym Komisji, a zarazem Kierownikiem wydawnictw i Redaktorem „Roczników” Komisji, był p. Józef Siemieński, Zastępcami Przewodniczącego — pp.: Zygmunt Batowski i Oskar Halecki, Sekretarzem — p. Antoni Rybarski, Zastępcą Sekretarza — p. Stanisław Antoni Groniowski.

Na posiedzeniu Komisji w dniu 14 grudnia 1934 r. rozpatrzono komunikat p. Adama Wolffa p. t.: „Najstarsza księga ławnicza m. Nowej Warszawy 1416 — 1477", która znalazła się w zbiorach Muzeum Czartoryskich.

Na temże posiedzeniu Komisja rozpatrywała i aprobowwała metodę wydawniczą dla akt procesu polsko-krzyżackiego 1414 r., przygotowywanych do druku przez p. Jadwigę Karwasieńską, a znajdujących się wśród dokumentów Archiwum Koronnego, przechowywanych w Archiwum Głównem. Plan wydawnictwa był w swoim czasie przedłożony Komisji.

W dalszym ciągu przez grono archiwistów Archiwum Głównego opracowywany był inwentarz historyczny Archiwum Koronnego, a przez p. J. Siemieńskiego — monografia Archiwum Koronnego.

7. Sekcja Meteorologiczna.

Przewodniczącym Sekcji był p. Stefan Hłasko-Hłasek, a sekretarzem — p. Romuald Gumiński.

W roku sprawozdawczym Sekcja nie odbywała posiedzeń.

C. Działalność Gabinetów i Zakładów Badawczych.

1. Gabinet Aktynometryczny.

Pracami Gabinetu Aktynometrycznego T. N. W. kierował p. Władysław Gorczyński, któremu pomagał stale w pracach Jan Wierusz-Kowalski. Do zakresu obowiązków p. Kowalskiego, którego pomoc fachowa w pracach Gabinetu datuje się już od r. 1916, należała także stała opieka nad zbiorami oraz archiwum, a także prowadzenie korespondencji i rachunkowości. Pozatem w opracowaniu map i wykresów klimatycznych pomagali okresowo pp.: Marja Kosk i Roman Weroczy.

W pracach Gabinetu brał udział p. Andrzej Ike-Duninowski (pomiarzy spektrograficzne ozonu atmosferycznego i widma słonecznego), któremu pomagał w okresie sprawozdawczym p. Ludwik Zajdler.

Dzięki staraniom p. Ike-Dunikowskiego prowadzone były, obok prac nad instalacją aparatury spektrograficznej, także odczytywania dozymetru. Przyrząd ten daje nam metodą kalorymetryczną natężenie w jednostkach względnych w tej części ultrafioletu słonecznego, na którą jest specjalnie wrażliwa skóra ludzka.

Ogółem dokonano 98 seryj dozymetrycznych w ciągu 49 dni obserwacyjnych, przyczem obserwacje te prowadzone były w dni pogodne łącznie z pomiarami promieniowania całkowitego oraz dyfuzji atmosferycznej przy pomocy solarymetru nowego modelu z rurką pyrhelometryczną.

Jako miejsce obserwacji służył częściowo taras 14-go piętra gmachu Tow. „Przezorność“ (Prudential), a częściowo Obserwatorium Astronomicznego w Ogrodzie Botanicznym, dzięki łaskawemu zezwoleniu prof. M. Kamińskiego.

Na posiedzeniu Wydziału III T. N. W. w dniu 19 czerwca 1935 r. kierownik Gabinetu wygłosił komunikat p. t. „O wartości średnich zachmurzenia nieba na wybrzeżach śródziemnomorskich”. Rzecz ta, opatrzona 2 mapami, ogłoszona została w językach polskim i angielskim w Sprawozdaniach T. N. W.

Pozatem kierownik Gabinetu brał w okresie sprawozdawczym żywy udział w odbytym w lecie 1934 r. w Warszawie

Zjeździe Międzynarodowym Unji Geograficznej (Congrès International de Géographie), jako delegat Zarządu Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Jako referent polski sprawy podziałów klimatycznych na kuli ziemskiej wygłosił on w Sekcji Geografji Fizycznej w dniu 28 sierpnia 1934 r. komunikat (z szeregiem przezroczy) p. t. „Divisions climatiques en Europe d'après le système décimal”. Brał on także udział w Komisji Międzynarodowej wahań klimatycznych, która poparła badania prowadzone w tym kierunku przez Henryka Arctowskiego, prof. Uniwersytetu Lwowskiego (Instytut Geofizyki).

Na odbytym w Warszawie, w końcu sierpnia 1934 r., Zjeździe Naukowym Astronomów Polskich, kierownik Gabinetu wygłosił dwa referaty: a) „Zagadnienie stref klimatycznych na kuli ziemskiej” oraz b) „O wahaniach stałej słonecznej”.

Wreszcie, na odbytym w Lyonie w kwietniu 1935 r. Congrès de Sociétés Savantes przedstawiony był referat kierownika Gabinetu Aktynometrycznego p. t. „Durée d'insolation sur les côtes méditerranéennes”.

Pozatem ogłoszone zostały w okresie sprawozdawczym następujące rozprawy:

- 1) O podziałach klimatycznych Europy. Divisions climatiques de l'Europe. „Przegląd Geograficzny” T.XIV, str. 1—58. Warszawa, 1934; 2) O czasie trwania usłonecznienia wzdłuż wybrzeży śródziemnomorskich. The mean duration of bright sunshine along the mediterranean coasts. „Spr. Wydz. Mat. Przyr. Pol. Akad. Um.” oraz „Bulletin Int.” str. 1—7. Kraków, 1935; 3) Ueber die Klassifikation der Klimate mit kritischen Bemerkungen über die Köppen'schen, Klimaeinteilungen. „Gerlands Beiträge zur Geophysik”. 44, Heft 12, str. 199 — 210. Leipzig, 1935; 4) La durée d'insolation et la nébulosité de Nice et du littoral Méditerranéen. „Annales de l'Off. Mét. de la ville de Nice”. T. III, pp. 1—40, Nice, 1935; 5) Ueber den Zusammenhang zwischen den Summen der diffusen und der gesamten (Sonne + Himmel) Strahlung und der Sonnenscheindauer. „Meteorologische Zeitschrift”, Juni — Heft, T. 52, str. 201—206, Braunschweig, 1935; 6) O wartościach średnich zachmurzenia nieba na wybrzeżach śródziemnomorskich. Mean degrees of cloudiness along the mediterranean coasts. „Spr.

Tow. Nauk. Warsz." Czerwiec, 1935; 7) Spółczynniki przepuszczalności promieniowania słonecznego w Nicei, w porównaniu z danymi dla Warszawy. „Wiadomości Matematyczne” T. XXXVIII str. 1—8, Warszawa, 1935.

2. Gabinet Filologiczny.

Kierownikiem Gabinetu był p. Gabrjel Korbut.

W roku sprawozdawczym Gabinet przygotował i rozpoczął druk, który obecnie jest na ukończeniu, trzeciego tomu wydawnictwa „Biblioteki pisarzy polskich 2-ej połowy XVIII-go i 1-szej ćwierci XIX-go wieku”, mającego zawierać „Pisma zebrane” Tymona Zaborowskiego. Wydawnictwo to wychodzi kosztem Funduszu Kultury Narodowej.

Ważnem wydarzeniem w życiu Gabinetu Filologicznego w roku ubiegłym było przeniesienie biblioteki Gabinetu do innego lokalu, mianowicie do gmachu niegdyś Potockich, obecnej siedziby Biblioteki Narodowej i Akademii Literatury. Biblioteka Gabinetu oddana została w depozyt Bibliotece Narodowej na lat 10. W związku z tem, wobec porządkowania zbiorów, czytelnia biblioteki była przez pewien czas częściowo zamknięta, a korzystać z niej mogli jedynie pracownicy naukowci.

3. Gabinet Matematyczny.

Kierownikiem Gabinetu był p. Samuel Dickstein.

Sprawozdanie z działalności Gabinetu nie zostało nadesłane.

4. Gabinet Nauk Historycznych.

Kierownikiem Gabinetu był, jak lat poprzednich, p. Marcelli Handelsman, asystentami — p. Aleksy Bachulski i p. Halina Bachulska, która funkcje asystentki pełni honorowo. Pozatem w Gabinetcie pracowali: p. Wanda Konarska i p. Ryszard Przelaskowski, jako stali współpracownicy Bibliografii historii polskiej nowożytnej (1815—1914) oraz p. Marja Arnoldowa w ciągu kilku miesięcy. Gabinet Nauk Historycznych w roku sprawozdawczym skierował cały swój wysiłek w celu jaknajszybszego przygotowania do druku, pod kierunkiem p. H. Bachulskiej, pierw-

szego zeszytu Bibliografji, który obejmie Wiadomości Wstępne. Dużem utrudnieniem pracy stało się, konieczne ze względów finansowych, zredukowanie ilości pracowników o trzy osoby.

Prace bibliograficzne prowadzone są w trzech kierunkach: 1) zbierania materiałów bibliograficznych, 2) porządkowania zebranego materiału, 3) redagowania pierwszego zeszytu.

W zakresie punktu pierwszego, to jest zbierania materiałów bibliograficznych, zgodnie z programem robót opracowano: a) katalogi t. zw. Biblioteki Batignolskiej i Londyńskiej w Bibliotece Narodowej (50 pudeł), b) materiały wojskowego Biura Historycznego, c) Kucharzewskiego Bibliografję techniczną, d) Bibliografję zawartą w Przeglądzie Górniczo-Technicznym, e) Hahna „Bibliografję bibliografij”, f) Urzędowy „Wykaz druków, g) Chwalewika Zbiory Polskie t. I (II jest w opracowaniu), h) materiały zebrane dla Międzynarodowej Bibliografji Ksiąg Pamiętkowych, co ogółem dało około 4.500 kartek bibliograficznych.

W zakresie porządkowania zebranego materiału została dokonana praca bardzo poważna, mianowicie 3 istniejące serie t. zw. II-ego egzemplarza, układanego alfabetycznie, (105—110 tysięcy kartek) zostały zespolone w jedną całość. Pozatem skopjowano około 2 tysięcy kartek I egzemplarza.

Sam układ rzeczowy I zeszytu posuwa się pozornie powoli. Materiał podzielony jest na szereg grup, te z kolei na liczne podgrupy. W miarę posuwania się pracy i operowania materiałem plastycznym (przemysłenie tytułu, lub zaznajomienie się z treścią) nasuwa się konieczność przebudowywania pewnych seryj, rozplanowanych na podstawie teoretycznych rozważań. Ustalony obecnie plan obejmuje 7 grup zasadniczych i z małemi już prawdopodobnie zmianami pozostanie w tej formie.

Czytelnia Gabinetu Nauk Historycznych była otwarta stale, z wyjątkiem feryj wakacyjnych i świąt, w godz. od 10 do 2 i od 6 do 8 po poł. Korzystali z niej, prócz członków Towarzystwa i starszych pracowników naukowych polskich oraz zagranicznych, także i doktoranci Uniwersytetu Warszawskiego z seminarjów P. P. Prof.: Arnolda, Bałabana, Czarnowskiego, Haleckiego, Handelsmana i Korduby.

W celu ułatwienia pracy czytelnikom Gabinet Nauk Historycznych wypożyczał dla szeregu osób książki z bibliotek:

Centralnej Wojskowej, Ordynacji Krasińskich i Narodowej w Warszawie, oraz z Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu; wypożyczał też ze swych zbiorów książki do biblioteki Archiwum Głównego, oraz Instytutu Wschodniego w Warszawie.

Z materiałów bibliograficznych, ułożonych alfabetycznie, korzystało, drogą wyjątku, kilka osób, pracujących dla Słownika Biograficznego w Krakowie.

Księgozbiór Gabinetu powiększył się drogą wymiany wydawnictw i darów o 23 numery inwentarzowe w ilości 28 vol., oraz o kilkadziesiąt tomów wydawnictw periodycznych i seryjnych, które zostały wciągnięte pod właściwymi numerami już istniejącymi.

Ze zbiorów Gabinetu wypożyczone były na Wystawę Wołyńską: Wolfa „Kniaziowie Litewscy”, oraz Hruszewskiego „Historja Ukrainy-Rusi”.

Wśród ofiarodawców wymienić należy: Koło Słuchaczów Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, Stowarzyszenie b. więźniów politycznych w Warszawie, Dr. Stefana Kuczyńskiego, Dr. Janusza Pajewskiego, Dr. Aleksego Bachulskiego i spadkobierców ś. p. Klementyny i Oskara Szellerów.

5. Instytut Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego.

Przewodniczącym Instytutu był p. Mieczysław Bogucki, Skarbnikiem — p. Kazimierz Białaszewicz, Sekretarzem — p. Zygmunt Czerniewski (do 15.XII.1934) i p. Leon Buszkowski (od 15.XII.1934 r.).

W skład Instytutu wchodziły następujące Zakłady: a) Zakład Biologii Ogólnej, b) Zakład Biometryki, c) Zakład Fizjologii, d) Zakład Neurobiologii, e) Stacja Hydrobiologiczna na Wigrach, f) Stacja Morska na Helu, g) Biblioteka.

a) Zakład Biologii Ogólnej.

Kierownikiem Zakładu był p. Romuald Minkiewicz, asystentami młodszymi — pp.: Zygmunt Czerniewski i Henryk Teleżyński (od 1.IV.1935 r.).

W okresie sprawozdawczym wykonano w Zakładzie i ogłoszono drukiem następujące prace: 1) Z. Czerniewski—Działanie niektórych środków nasennych i alkaloidów na Spir. amb. Ehrbg.

Acta Biol. Exper. t. 9, Nr. 4, 1935; 2) S. Nowicki — Descriptions of new Genera and Species of the Family Trichogrammidae from the Palearctic Region, with notes I. Zeitschr. für Angew. Entomol. Bd. 21, Heft 4, 1934; 3) R. Minkiewicz — Typy obyczajowe samców Grzebaczy. Polskie Pismo Entomol. t. 13, z. 1—4, 1934; 4) R. Minkiewicz — Nastecznikowate o gniazdowisku stałym a też inne o gniazdowisku doraźnym, studjum porównawczo-obyczajowe. Ibidem; 5) R. Minkiewicz — *Myrmosa brunripes* tudzież inne żądłowki południowe lub rzadkie, wykryte w Polsce Środkowej, na tle odnośnych zbiorowisk gniazdowania. Fragmenta Faun. Musei Pol. Zool. t. 2, Nr 21, 1935.

b) Zakład Biometriki.

Kierownikiem Zakładu był p. Jerzy Splawa-Neyman, asystentką starszą — p. Karolina Iwaszkiewiczówna.

Wykonano w Zakładzie i ogłoszono drukiem następujące prace: 1) J. Neyman — O pewnych szczegółach statystyki ubezpieczonych na wypadek choroby w Anglii, w związku z systemem gospodarowania. Przegl. Ubezpie. Społ. z. 1, 1935; 2) J. Neyman — O zagadnieniach przemysłu rolnego, wymagających zastosowania metod statystycznych. Roczniki Nauk Roln. i Leśn. t. 23; 3) T. Matuszewski, J. Neyman and J. Supińska — Statistical studies in questions of bacteriology. Part 1. The accuracy of the „Dilation Method.” Journ. of the Royal Statistical Society, v. 2, 1935; 4) St. Kołodziejczyk — O pewnej klasie hipotez statystycznych, związanych z metodą najmniejszych kwadratów. Kwartalnik Statyst., t. 11, 1934; 5) St. Kołodziejczyk — On an important class of statistical hypotheses. Biometrika, 27, 1935; 6) W. Kozakiewicz — Sur les fonctions caractéristiques et leur application aux théorèmes limités du calcul des probabilités. Annales de la Société Polonaise de Mathématiques t. 13, 1934.

c) Zakład Fizjologii.

Kierownikiem Zakładu był p. Kazimierz Białaszewicz, asystentkami starszemi — pp.: Liljana Lubińska i Genowefa Szwejkowska, laborantem — p. Mirosław Adam Zieliński.

Wykonano i ogłoszono drukiem następujące prace: 1) K. Białaszewicz i Ch. Kupfer — O składzie mineralnym mięśni

u zwierząt morskich. Acta Biol. Exper. t. 9, 1935; 2) M. Zieliński — Fosfor w rozwoju początkowym żaby. Acta Biol. Exper. t. 9, 1935; 3) G. Szwejkowska — Badania nad wymianą gazową u człowieka w czasie pracy. III. Próba określenia czasu trwania okresu początkowego pracy. Acta Biol. Exper. t. 9, 1935; 4) G. Szwejkowska — Badania nad wymianą gazową u człowieka w czasie pracy. IV. O wpływie natężenia pracy na przebieg wymiany gazowej i na czas trwania okresu początkowego pracy. Przegląd Fizjologii Ruchu, 1935; 5) L. Lubińska — Próba analizy zjawiska narkozy magnezowej. II. Wpływ magnezu na obwodowe reakcje nerwowo-mięśniowe. Acta Biol. Exper. t. 9, 1935; 6) L. Lubińska — Les troubles d'origine périphérique au cours de la narcose magnésienne. Arch. intern. de Physiol. t. 41, 1935.

d) Zakład Neurobiologii.

Kierownikiem Zakładu był p. Kazimierz Orzechowski, asystentami — pp.: Leopold Jaburek (od 1.I.1935 r. do 1.II.1935 r.), Władysław Jakimowicz (od 1.II.1935 r.) i Jerzy Choróbski (od 1.V.1935 r.), laborantką — p. Zofja Szymalska.

Zakład powołany został do życia od 1.I.1935 r. W okresie sprawozdawczym w Zakładzie prowadzone były jedynie roboty instalacyjne i przygotowawcze do prac w zakresie badań mózgu i neurochirurgji.

e) Stacja Hydrobiologiczna na Wigrach.

Kierownikiem Stacji był p. Alfred Lityński, asystentami starszymi — pp.: Zygmunt Koźmiński i Jerzy Wiszniewski (do 1.II.1935 r.), asystentem młodszym — p. Ignacy Gotlieb (od 1.III.1935 r.), laborantem — p. Włodzimierz Wasylenko.

Wykonano i ogłoszono drukiem następujące prace: 1) M. Stangenberg — Psammolitoral, ein extrem eutrophes Wassermedium. Arch. Hydrob. i Rybactwa t. 8, 1934; 2) J. Wiszniewski — Recherches écologiques sur le psammon et spécialement sur les Rotifères psammiques. Arch. Hydrob. i Ryb. t. 8, 1934 r.

W czasie od 1 do 15 lipca 1935 r. odbył się na Stacji kurs biologiczny dla studentów uniwersytetów.

W związku z dążeniem Instytutu im. Nenckiego do objęcia całokształtu badań pod względem biologicznym wód Polski, w końcu roku sprawozdawczego Stacja podjęła przygotowania do wyprawy naukowej na Polesie, mającej na celu badania wstępne nad wodami Polesia — rzeczniemi i bagiennemi.

f) Stacja Morska na Helu.

Kierownikiem Stacji był p. Mieczysław Bogucki, asystentami starszymi — pp.: Kazimierz Demel (zoolog) i Borys Dixon (ichtjolog), asystentami młodszymi — pp.: Walerjan Cięglewicz (ichtjolog) i Adam Bursa (algolog).

Wykonano i ogłoszono drukiem następujące prace: 1) K. Demel — Z pomiarów termicznych Bałtyku. Arch. Hydrobiol. i Ryb. t. 8, 1934; 2) K. Demel — Wahania poziomu morza przy Helu w zależności od przebiegu wiatrów, Kosmos, t. 59; 3) H. Raabe — Un Microsporidium dans des Lymphocystis chez les plies. Bull. de l'Institut Océanogr., 1935; 4) Z. Raabe — Ueber einige an der Kiemen parasitierende Ciliaten Arten. Annal. Mus. Zool., t. 10; 5) M. Bacescu — Contribution à la faune herpétologique de la presqu'île de Hel; 6) S. Markowski — Wpływ stężenia wody morskiej na rozwój *Botriocephalus scorpii*. Biul. Pol. Akad. Umiej., 1935; 7) W. Cięglewicz — Szybkość wzrostu flonder w Zatoce Gdańskiej i Zachodnim Bałtyku. Arch. Hydrobiol. i Ryb., t. 9; 8) A. Bursa — Wykaz glonów osiadłych w polskich wodach Bałtyku. Biul. Pol. Akad. Umiej. 1935.

W czasie od 1 do 15 lipca 1935 r. odbył się na Stacji kurs hydrobiologiczny dla studentów uniwersytetów.

Kierownik Stacji brał udział w posiedzeniach Międzynarodowej Rady Badań Morza w Kopenhadze w czasie od 25 maja do 1 czerwca 1935 r.

g) Biblioteka Instytutu.

Księgozbiór Instytutu, liczący razem 2.934 książek, 5.432 czasopism i 8.092 odbitek, składał się z następujących działów:

a) Biblioteka Centralna — 2.500 książek, 4.000 czasopism i 6.800 odbitek, b) Biblioteka Stacji Hydrobiologicznej na Wi-

grach — 266 książek, 702 czasopism i 2.092 odbitek, c) Biblioteka Zakładu Biometryki — 168 książek i 732 czasopism.

Liczba osób, korzystających z Biblioteki, wynosiła 75, a liczba wypożyczonych tomów — około 600.

Instytut prowadzi wymianę wydawnictw z 220 instytucjami naukowymi, w czym jest 40 instytucyj krajowych i 180 zagranicznych.

W okresie sprawozdawczym wyszły z druku następujące wydawnictwa Instytutu:

Acta Biologiae Experimentalis — t. VIII,

Prace Instytutu im. Nenckiego T. N. W. — t. IX i X,

Archiwum Hydrobiologii i Rybactwa — t. VIII.

6) Instytut Nauk Antropologicznych.

Przewodniczącym Instytutu był p. Stanisław Poniatowski, Wiceprzewodniczącym — p. Jan Mydlarski, Sekretarzem — p. Czesław Pietkiewicz.

W skład Instytutu wchodziły: a) Zakład Antropologii, b) Muzeum Antropologiczne, c) Zakład Etnologii, d) Biblioteka, e) Sekcja posiedzeń naukowych, f) Sekcja Orientalistyczna.

Wobec zaznaczającego się coraz wyraźniej zwięzania terminu „antropologja” wyłącznie do badań nad stroną fizyczną ras ludzkich, na wniosek prezydium Instytutu jego nazwa dotychczasowa, a mianowicie „Instytut Nauk Antropologicznych T. N. W.“, została uchwałą Zarządu T. N. W. z dnia 13.V. 1935 r. zmieniona na bardziej odpowiadającą dzisiejszemu stanowi rzeczy nazwę „Instytut Nauk Antropologicznych i Etnologicznych T. N. W.“.

a) Zakład Antropologii.

Kierownikiem Zakładu był p. Jan Mydlarski, starszą asystentką — p. Eugenja Stołyhwowa (do 30.IV.1935 r.), młodszym asystentem — p. Ireneusz Michalski (od 1.II.1935 r.).

W okresie sprawozdawczym ogłoszono drukiem bądź też wykonano w Zakładzie następujące prace: 1) J. Mydlarski — wydrukował pracę p. t.: Sprawność fizyczna młodzieży w Polsce. Cz. I. Chłopcy. Przegląd Fizjologii Ruchu, t. VI z. 1 — 2, 1934; Cz. II. Dziewczęta. Tamże, t. VI z. 4, 1935; 2) J. My-

dlarski — wydrukował pracę p. t.: Wpływ ćwiczeń fizycznych na budowę ciała. Lek. Wojsk. XXV z. 4, 1935; 3) J. Mydlarski — napisał pracę p. t.: Struktura antropologiczna Polski (drukuję się obecnie w wyd. „Ethnographie en Pologne“); 4) I. Michalski — napisał pracę p. t.: Die Jugoslaven der Dalmatinischen Küste (ukazuje się w „Pracach Antropologicznych“ I. N. A. i E.); 5) I. Michalski — napisał pracę p. t.: Beiträge zur Anthropologie Süd-ost Polens (ukazuje się w Sprawozdaniach z posiedzeń T. N. W.); 6) I. Michalski — napisał pracę p. t.: Poborowi pow. koneckiego pod względem antropologicznym (ukazuje się w Archiwum Tow. Nauk. we Lwowie).

b) Muzeum Antropologiczne.

Muzeum znajdowało się do dnia 30.IV.1935 r. pod opieką starszej asystentki Zakładu Antropologii, p. Eugenji Stolyhowej. W roku sprawozdawczym wpłynął dość liczny materiał kosztny w postaci kilkudziesięciu szkieletów, przeważnie jednak niezbyt dobrze zachowanych, pochodzących z dawnych cmentarzy warszawskich i praskich, i wykopanych w czasie robót budowlanych i kanalizacyjnych.

c) Zakład Etnologii.

Kierownikiem Zakładu był p. Stanisław Poniatowski, stałym współpracownikiem naukowym — p. Czesław Pietkiewicz, asystentami młodszymi (od 1.II.1935 r.)—pp.: Stanisław Dworakowski i Marja Misińska.

Wykonano w Zakładzie następujące prace: 1) S. Poniatowski — napisał pracę p. t.: Zagadnienie genezy i rozwoju w etnologji (praca przeznaczona na II-gi Zjazd Socjologów Polskich); 2) S. Poniatowski i C. Pietkiewicz — ukończyli wspólnie przygotowanie do druku „Przysłów białoruskich” M. Federowskiego, które wyszły następnie jako tom IV-ty „Ludu białoruskiego” M. Federowskiego; 3) C. Pietkiewicz — wykończył tom III-ci swej monografji „Polesie rzeczyckie”, który przyjęła do druku swym nakładem Kasa im. Mianowskiego.

Nadto Kierownik Zakładu brał udział w I-ym Międzynarodowym Zjeździe Nauk Antropologicznych i Etnologicznych

w Londynie, jako delegat Rządu Polskiego, Uniwersytetu Warszawskiego oraz Instytutu Nauk Antropologicznych i Etnologicznych T. N. W.

d) Biblioteka Instytutu.

Kierownikiem Biblioteki był p. Stanisław Poniatowski, któremu od lutego 1935 r. pomagała w pracy młodsza asystentka Zakładu Etnologii, p. Marja Misińska.

Zbiory Biblioteki powiększyły się w okresie sprawozdawczym o kilkadziesiąt tomów, uzyskanych drogą darów i wymiany wydawnictw.

e) Sekcja posiedzeń naukowych Instytutu.

Przewodniczącym Sekcji był p. Stanisław Poniatowski, Wiceprzewodniczącym — p. Jan Mydlarski, Sekretarką — p. Eugenia Stołyhkowa.

W okresie sprawozdawczym Sekcja odbyła 4 posiedzenia, na których przedstawiono 6 referatów, a mianowicie:

1. 21.XI.1934 r. Gross F. — Próba analizy etnohistorycznej i etnosocjologicznej kradzieży w grupach pierwotnych.

2. 28.I.1935 r. Pietkiewicz Czesław — Ustrój rodzinny Poleszuków.

3. 11.II.1935 r. Krasnodębska Irena — Mapa serologiczna świata.

4. 11.II.1935 r. Michalski Ireneusz — Przyczynek do struktury rasowej południowo-wschodniej Małopolski.

5. 11.II.1935 r. Michalski Ireneusz — Materiały do kranjologii Dalmacji.

6. 25.II.1935 r. Stelmachowska Bożena — Regionalizm etnograficzny w literaturze współczesnej zachodnich ziem Polski.

f) Sekcja Orientalistyczna.

Przewodniczącym Sekcji był ks. Wilhelm Michalski, Wiceprzewodniczącym—p. Stanisław Schayer, Sekretarzem—p. Ananjasz Zajączkowski, Skarbnikiem i Bibliotekarzem — p. Aleksander Chojnacki.

W okresie sprawozdawczym Sekcja odbyła 6 zebrań naukowych, na których wygłoszono 6 referatów, a mianowicie:

1. 4.XI.1934 r. Śmieszek Antoni — Nazwy nieba i ziemi w egipskim i semickim.

2. 2.XII.1934 r. Schorr Mojżesz — Kryteria filologiczne w zastosowaniu porównawczem do źródeł prawnych starożytnego wschodu.

3. 20.I.1935 r. Miś Jan — Cele i zadania mandżurologji.

4. 31.III.1935 r. Ranoszek Rudolf — Zagadnienie kraju Ahijawa (Achaia) w oświetleniu tekstów hetyckich.

5. 19.V.1935 r. Hertzówna Amelja — Rola religji w kulturach przedgreckich.

6. 12.VI.1935 r. Schayer Stanisław — O filozofowaniu Hindusów.

7. Muzeum Archeologiczne im. Erazma Majewskiego.

Dyrektorem Muzeum był p. Włodzimierz Antoniewicz, asystentem-wolontarjuszem — p. Wiktor Ber, bibliotekarką honorową — p. Jadwiga Antoniewiczowa, preparatorem zabytków — p. Kazimierz Kuc.

W okresie sprawozdawczym Dyrektor ogłosił drukiem następujące swe prace: 1) Ślady kultury gockiej na ziemiach słowiańskich do najazdu Hunnów. „Słownik Starożytności Słowiańskich”, Warszawa 1934; 2) Poszukiwania wywiadowcze w powiatach: tarnogórskim, lublinieckim, świętochłowickim i katowickim. „Prace Przedhistoryczne P. A. U.” 1935; 3) Institut Préhistorique à l'Université de Varsovie. „Bulletin des Instituts Archéologiques”, Paris, 1935.

Dokładnie opracowane nowe urządzenie działu wystawowego oraz magazynów naukowych Muzeum nie dało się jeszcze zrealizować z powodu braku środków.

Frekwencja osób, zwiedzających Muzeum, stale wzrasta; w roku sprawozdawczym obejrzało zbiory 1953 osoby, w czym były 33 wycieczki szkolne, liczące ogółem 1156 osób.

Biblioteka Muzeum liczy obecnie 317 dzieł w 333 tomach, 547 broszur oraz 314 pism w 1355 tomach. Korzystali z biblioteki profesorowie i studenci U. J. P. oraz 11 osób z poza Uniwersytetu. W pracy bibliotecznej pomagała nadal bezinteresownie p. Wanda Sommerfeldówna. Dzięki zakupieniu nowych

pólek oraz pudeł do broszur i kart katalogowych nowego typu, uporządkowano ostatecznie bibliotekę, darowaną przez p. Lucynę Majewską, i rozpoczęto przepisywać dawne karty katalogowe na karty nowego typu. Praca ta, choć powoli, postępuje jednak naprzód. Wzamian za roczniki „Światowita” uzyskano wydawnictwa z sześciu nowych instytucji archeologicznych, tak, że obecnie Muzeum pozostaje w stosunkach wymiennych z 27 instytucjami krajowymi i 180 zagranicznymi. Nadto uzyskano za „Światowita” 11 dzieł i 16 broszur, zakupiono 1 dzieło, a p. S. Przeworski ofiarował Muzeum 2 mapy i 19 tablic z dzieła „Historja Powszechna”.

8. Pracownia Mineralogiczna.

Kierownikiem Pracowni był p. Stanisław Józef Thugutt, współpracownikami — pp.: Eugenia Chłipalska oraz czasowo Zbigniew Sujkowski i Mikołaj Łobanow.

W okresie sprawozdawczym wykonano i ogłoszono drukiem następujące prace: 1) St. J. Thugutt — O pewnych reakcjach kaolinu i haloizytu. Arch. Mineralog. t. XI; 2) St. J. Thugutt — O produktach hydrolizy natrolitu. Arch. Mineralog. t. XI; 3) St. J. Thugutt — O produktach przeobrażeń leucytu skałotwórczego. Arch. Mineralog. t. XI; 4) St. J. Thugutt — streścił na życzenie redakcji roczników Neues Jahrbuch für Mineralogie... dziesięć prac polskich autorów z dziedziny mineralogji i petrografji; 5) Zb. Sujkowski — O bentonicie polskim z okolic Krzemieńca. Arch. Mineralog. t. X.

Dzięki zasiłkowi Funduszu Kultury Narodowej ukazały się w roku sprawozdawczym dwa tomy Archiwum Mineralogicznego, a mianowicie X-ty i XI-ty, pod redakcją St. J. Thugutta z udziałem pp.: Romana Kozłowskiego, Tadeusza Wojny i Antoniego Łaszkiewicza.

Przeważnie drogą wymiany za pomienione Archiwum Mineralogiczne Pracownia otrzymała 29 wydawnictw perjodycznych zagranicznych, 37 krajowych oraz 138 dzieł i odbitek.

Biblioteka Pracowni posiada dzieł skatalogowanych 2.232 w 2.318 tomach, w czem jest 631 tomów czasopism. Brak środków nie pozwolił już czwarty rok z rzędu na dalsze katalogowanie i na oprawę otrzymanych nabytków.

9. Pracownia Radjologiczna.

(Fundacja im. Dra Mirosława Kernbauma)

Kierownikiem Pracowni był p. Ludwik Wertenstein, współpracownikami — pp.: Henryk Herszfkinkel, Józef Rotblat, Michał Żyw, Zofja Wasutyńska, Abram Wronberg i Marjan Danysz.

W okresie sprawozdawczym wykonano i ogłoszono drukiem następujące prace: 1) M. Danysz, J. Rotblat, L. Wertenstein i M. Żyw — przyczynek do znajomości efektu Fermi'ego. Sprawozdania z posiedzeń T. N. W. i „Nature”; 2) L. Wertenstein — Vapour pressure and condensation of radon. Proceedings of the Royal Society; 3) H. Herszfkinkel, J. Rotblat i M. Żyw. — Loss of velocity of neutrons in heavy water. „Nature”; 4) J. Rotblat — Induced Radioactivity of Nickel and Cobalt. „Nature”.

Nadto prowadzone były m. in. dalsze prace przygotowawcze, zmierzające do uruchomienia w Pracowni nowych metod techniki badania zjawisk jądrowych.

Biblioteka Pracowni liczy 116 tomów dzieł specjalnych.

10. Obserwatorium Astronomiczne im. J. Jędrzejewicza.

W okresie sprawozdawczym, zarówno jak w latach ubiegłych, Obserwatorium znajdowało się pod naukowym kierownictwem Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Obserwacje astronomiczne nadal nie mogły być jednak dokonywane z powodu zasłonięcia większej części nieba przez wysokie gmachy szkoły im. Wawelberga oraz budynki przyległe. To też najważniejszą i najpilniejszą potrzebą Obserwatorium jest przeniesienie go na inne odpowiednie miejsce oraz uruchomienie zarówno dla prac naukowych jak i popularyzacyjnych.

W księgozbiórze Obserwatorium nie zaszły żadne zmiany, liczy on nadal 1.278 pozycji katalogowych.

11. Biblioteka Centralna.

Kierownikiem Biblioteki był nadal p. Marcei Handelsman, bibliotekarką — p. Henryka Szellerowa.

Księgozbiór Biblioteki liczył w dniu 30.VI.1935 r. 13.831 numerów dzieł skatalogowanych, przybyło więc w roku spr-

wozdawczym 55 numerów. W dziale czasopism przybyło 18 numerów, w czym 9 polskich i 9 obcych.

Ten stały i znaczny przyrost książek ma swe główne źródło w coraz szerszej wymianie wydawnictw, jaką prowadzi Towarzystwo. Nadto stale zasilają Bibliotekę swemi wydawnictwami następujące instytucje: Wojskowe Biuro Historyczne, Wojskowy Instytut Geograficzny, Wojskowy Instytut Naukowo-Wydawniczy, Ministerstwo Komunikacji, Ministerstwo Poczty i Telegrafów, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Główny Urząd Statystyczny, Karpacki Instytut Geologiczno-Naftowy i t. d.

III.

Sprawozdanie z czynności administracyjnych.

W okresie sprawozdawczym urząd Prezesa Towarzystwa Naukowego Warszawskiego piastował p. Waclaw Sierpiński, Wiceprezesem był p. Tadeusz Brzeski, Sekretarzem Generalnym — p. Edward Loth (do 17.VI.1935 r.) i p. Stefan Mazurkiewicz (od 17.VI.1935 r.), Zastępcą Sekretarza Generalnego — p. Stefan Mazurkiewicz; Przewodniczącym Wydziału I-go był p. Józef Ujejski, Zastępcą Przewodniczącego — p. Stanisław Szober, Sekretarzem — p. Stanisław Słoński, Zastępcą Sekretarza — p. Adam Krokiewicz; Przewodniczącym Wydziału II-go — p. Marcei Handelsman, Zastępcą Przewodniczącego — p. Tadeusz Brzeski, Sekretarzem — p. Władysław Tatarkiewicz, Zastępcą Sekretarza — p. Zygmunt Batowski; Przewodniczącym Wydziału III-go — p. Stanisław Józef Thugutt, Zastępcą Przewodniczącego — p. Stefan Mazurkiewicz, Sekretarzem — p. Wiktor Lampe, Zastępcą Sekretarza — p. Czesław Białobrzescki; Przewodniczącym Wydziału IV-go — p. Jan Sosnowski, Zastępcą Przewodniczącego — p. Bolesław Hryniewiecki, Sekretarzem — p. Waclaw Roszkowski, Zastępcą Sekretarza — p. Kazimierz Basalik; Przewodniczącym Wydziału V-go — p. Aleksander Wasutyński, Zastępcą Przewodniczącego — p. Józef Mikułowski-